

Titulació	Tipus	Curs
Periodisme	OT	3
Periodisme	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Nereida Carrillo Perez

Correu electrònic: nereida.carrillo@uab.cat

Equip docent

Santiago Javier Justel Vazquez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es requereix que l'alumnat tingui coneixement de l'actualitat política i social. També són condicions indispensables una actitud proactiva, participativa, un interès pel context geopolític i sensibilitat pels conflictes socials de proximitat.

Objectius

- Analitzar els processos de creació de l'opinió pública.
- Analitzar la contribució i influència dels mitjans de comunicació a la democràcia.
- Identificar els actors polítics (en un sentit ampli del concepte) i de la societat civil, i establir les seves relacions amb els mitjans de comunicació.
- Reflexionar sobre nous fenòmens relacionats amb l'opinió pública i l'esfera pública digital.

Competències

- Periodisme
- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
 - Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
 - Demostrar l'esperit crític i autocrític.

- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar la influència dels mitjans de comunicació segons l'opinió pública.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
5. Identificar els fenòmens i plantejar els problemes teòrics relatius a la comunicació audiovisual.
6. Identificar els fonaments de les teories i de la història de la comunicació.
7. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
8. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
9. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
10. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
11. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
12. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
13. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
14. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
15. Valorar els impactes socials de la mediació tecnològica en la comunicació contemporània.
16. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

1. Una aproximació al concepte d'opinió pública
2. Mitjans de comunicació de masses i opinió pública
3. Comunicació política i campanyes electorals
4. Internet i l'esfera pública digital: mobilització col·lectiva a internet
5. Els reptes actuals de l'esfera pública: populisme, polarització, desinformació i discurs d'odi

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura i estarà també disponible al Campus Virtual de l'assignatura, on l'alumnat podrà trobar els diversos materials docents i tota la informació necessària per l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Nota: El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere i amb l'ús del llenguatge inclusiu..

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i activitats a l'aula	30	1,2	1, 2, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 16
Tipus: Supervisades			
Seminari	14	0,56	1, 2, 3, 4, 6, 7, 11, 13, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Treball autònom de l'estudiant	54	2,16	2, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13

La docència combinarà diversos mètodes d'ensenyament per a promoure l'aprenentatge dels estudiants:

Activitats dirigides

a) Classes magistrals: en aquestes sessions el/la professor/a explicarà els conceptes bàsics i les nocions de l'assignatura i permetrà a l'alumnat discutir i reflexionar sobre el contingut principal a través d'una participació activa.

b) Seminari: sessions de treball centrades en lectures, activitats orals o presentacions en grup.

Activitats supervisades

a) Tutories: els estudiants podran consultar amb el/la professor/a de l'assignatura, en determinat horari, per a aclarir els dubtes que puguin tenir sobre l'assignatura.

b) Sessions d'avaluació.

Activitats autònomes

a) Treball autoorganitzat: lectura de textos i cerca d'informació, redacció de treballs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats a classe	15% sobre la qualificació final	22	0,88	1, 2, 3, 4, 5, 7, 12, 13, 14, 15, 16
Prova teòrica	50% sobre la qualificació final	4	0,16	1, 2, 4, 6, 11, 13, 14, 15
Treball individual o en grup	35% sobre la qualificació final	26	1,04	1, 4, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15

Avaluació continuada

Teoria. Prova teòrica: 50%

Teoria. Activitats a classe: 15%

Seminari. Exposició oral d'un treball individual o en grup sobre algun tema o lectura vinculat a l'assignatura: 35%

Per poder aprovar l'assignatura, caldrà treure una nota mínima de 4 en la prova de teòrica.

Avaluació única

Prova teòrica: 50%

Treball individual sobre algun tema o lectura vinculat a l'assignatura 35%

Lliurament d'una activitat pràctica: 15%

Per poder aprovar l'assignatura, caldrà treure una nota mínima de 4 en la prova teòrica.

Recuperacions

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació de l'assignatura.

Per poder-se presentar a la recuperació de l'assignatura, s'haurà hagut d'obtenir la nota mitjana de 3.5 o superior. Les activitats que quedaran excloses del procés de recuperació són: el treball individual o en grup i les activitats a classe.

Recuperació avaluació continuada

Prova teòrica de coneixements

Recuperació avaluació única

Prova teòrica de coneixements

Alumnes de segona matrícula

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi al final del semestre. La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

No avaluable

Alumnat que no es presenta a la prova teòrica, que no lliura les activitats a classe i que no fa el treball individual o en grup sobre un tema relacionat amb els continguts de l'assignatura.

Plagi

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Intel·ligència artificial

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intelligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'alumnat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Les lectures del curs s'establiran d'entre les referències aquí sota incloses i d'entre altres referències que es triaran al principi de curs.

Amazian, Salma i Garcés, Helios, F. (2024). *Fragmentades: una anàlisi dels discursos d'odi, l'auge de l'extrema dreta i el seu impacte social*. Dossier Catalunya Social. Propostes des del Tercer Sector. Núm.68. Juny de 2024. Disponible on-line: https://www.tercersector.cat/sites/default/files/2024-06/dossier_digital_1.pdf

Ardèvol-Abreu, Andreu (2015) "Framing o teoría del encuadre en comunicación. Orígenes, desarrollo y panorama actual en España". *Revista Latina de Comunicación Social*, 70, 423-450.

Becerra, Martín i Waisbord, Silvio (2021). "La necesidad de repensar la ortodoxia de la libertad de expresión en la comunicación digital". *Desarrollo Económico. Revista De Ciencias Sociales*, 60(232), 295-313. Recuperado a partir de <https://ojs.ides.org.ar/index.php/desarrollo-economico/article/view/105>

Bennett, Lance W i Kneuer, Marianne. (2024). "Communication and democratic erosion: The rise of illiberal public spheres". *European Journal of Communication*, 39(2), 177-196.

Berrio, Jordi (1990). *L'opinió pública i la democràcia*, Barcelona: Pòrtic.

Capdevila, Arantxa; Moragas-Fernández, Carlota M.; Grau Masot, Josep M. (2022). "Emergencia del populismo en España: marcos metafóricos de Vox y de su comunidad online durante las elecciones generales de 2019". *Profesional de la información*, v. 31, n. 3, e310317. <https://doi.org/10.3145/epi.2022.may.17>

Chadwick, Andrew. (2006). *Internet politics: States, citizens, and new communication technologies*. New York: Oxford University Press.

Curran, James. (2011). *Media and Democracy*. Abingdon, Oxon: Routledge.

Donsbach, Wolfgang i Michael W. Traugott, eds. (2008). *The Sage Handbook of Public Opinion Research*. Londres-Thousand Oaks: Sage.

Esser, Frank i Jesper Strömbäck, eds. (2014). *Meditatization of Politics. Understanding the Transformation of Western Democracies*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Gerbaudo, Paolo (2019). *The digital party: Political organisation and online democracy*. Londres: Pluto Press.

Habermas, Jürgen (1986). *Historia y crítica de la opinión pública* (primera edición 1962). Gustavo Gili: Mexico.

López García, Guillermo (2006) *Comunicación en red y mutaciones de la esfera pública*. ZER, n. 20, pp. 231-249

Mazzoleni, Gianpietro (2010). *La comunicacion política*. Madrid: Alianza Editorial.

Noelle-Neumann, Elisabeth (1995). "La espiral del silencio". *Opinión pública: nuestra piel social*.

Ortega, Felix. (2011). *La política mediatizada*. Madrid: Alianza Editorial.

Ruiz, José A. (1997). *Introducción a la tradición clásica de la opinión pública*, Madrid: Tecnos.

Sampedro, Víctor (2000). *Opinión pública y democracia deliberativa*, Madrid: Istmo

Sampedro, Víctor (2021). *Comunicación y Sociedad: opinión pública y poder*. Materials docents, Barcelona: UOC.

Sampedro, Víctor; Martínez, Mayra. (2018). "The Digital Public Sphere: An Alternative and Counterhegemonic Space? The Case of Spain". *International Journal Of Communication*, 12, 22: 23-44

Programari

No cal.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt